

мр Борђе Лопичић и мр Никола Мемедовић: „БИБЛИОГРАФИЈА КРИВИЧНОГ ПРАВА ЈУГОСЛАВИЈЕ 1985—1975”, Београд, 1979. Експорт прес

1. Библиографија кривичног права Југославије, чији су аутори мр Борђе Лопичић и мр Никола Мемедовић, представља прву библиографију из ове области у нашој земљи и у том смислу је то једна од дуго очекиваних књига чије је појава веома значајна. Њен основни значај састоји се у томе што на целовит и систематизован начин даје општи преглед достигнућу и резултата југословенске кривично правне научне мисли од 1851. до 1975. године. Поред тога, као и свака друга библиографија она омогућава кориснику да се на сигуран, брз и потпун начин упозна са свим радовима који обрађују одређено питање из ове материје, па је с тога изузетно корисна за све оне који се баве кривичним и кривично процесним правом било за потребе студија, научне обраде или практичне примене. Томе посебно доприноси доста детаљан регистар појмова који је дат на крају књиге. На крају, вредност овог подухвата посебно добија у значају кад се има у виду да је он плод ентузијазма и рада само двојица аутора, а не тимова стручњака или института, као што је то иначе уобичајена пракса у подухватима ове врсте.

II. Сложен, обиман и дуготрајан посао који је неопходан за израду овакве библиографије нужно је стављао пред ауторе одређене дилеме и тешкоће које су они у целини добро решили, али о којима се ипак може дискутовати. Ту се радило о следећим дилемама:

1. Први проблем који се поставио било је питање са којом годином треба почети са прикупљањем података. Аутори су се одлучили за 1851. годину када је почео да излази први правни часопис на територији Југославије „Правдоноша” у Задру. Радови који су објављивани пре тога, истина сасвим изузетно, нису узети у обзир.

Уношење у Библиографију и ових радова захтевало би велика финансијска средства и дугогодишњи рад, што се у датим условима од аутора и није могло очекивати. Оваквом својом концепцијом приликом израде Библиографије аутори су дали предност њеном практичном значају на рачун њене целовитости и свеобухватности, и такво њихово опредељење се у овом првом издању може оправдати. Сем тога, као што то и сами аутори признају у предговору, Библиографија не садржи апсолутно све радове из ове области ни у посматраном периоду (1851. — 1975.) због практичне немогућности да се одређени чланци и дела пронађу, што се посебно односи на часописе из прошлог века. Међутим, ту се ипак ради само о изузетцима који су без већег утицаја на потпуност Библиографије.

2. Други проблем који је требало решити тичао се избора радова који би требало да буду увршћени у Библиографију. Аутори су се определили за књиге, монографије, чланке и зборнике судске праксе, а изоставили су законске текстове, приказе, радове наших аутора који су објављени у иностранству, као и необјављене магистарске и докторске дисертације, па се поставља питање оправданости изостављања ових радова. Што се тиче приказа и радова наших аутора објављених у иностранству, може се прихватити оправдање аутора које је изнето у предговору да би прикупљање и ових радова захтевало велики додатни напор и финансијска средства, као и дуг временски рок. Међутим, њихово уношење у следеће издање Библиографије било би од велике користи. Такође се може прихватити што у Библиографију нису унети ни чланци из ванправних часописа и дневне штампе (осим неких изузетака) због њиховог малог научног значаја и превеликог броја. Међутим, сматрамо да су из Библиографије неоправдано изостављени законски текстови из кривично правне области, најпре зато што је њихов практичан значај за ову материју очигледан, као и због тога што њихово прикупљање не би изазвало посебне потешкоће. Аутори су унели само неке текстове закона који су по њиховој оцени били значајнији, али овакав свој поступак нису посебно образложили ни оправдали. Неоправдано изостављање из Библиографије сматрамо да важи и за необјављене магистарске и докторске дисертације из ове области, јер је и њихов значај у погледу уобичавања теоријске мисли у овој области несумњиво значајан. (Тим поводом напомињемо да је у часопису „Југословенска ревија за криминологију и кривично право“ у броју 1/1980. објављен преглед ових дисертација од 1945. до 1979. године, аутор мр Ивица Крамарић, чиме је овај недостатак делом отклоњен).

3. У Библиографији су с обзиром на њен предмет унети само радови из кривичног и кривичног процесног права, а не и

радови из криминологије, криминалистике, пенологије, судске медицине и психијатрије. При томе је критеријум избора да ли један рад третира искључиво кривично правну проблематику или не, нужно била субјективна процена аутора у чију исправност не треба сумњати. С тим у вези треба истаћи напор и тежњу аутора да у Библиографију, у циљу њене потпуности, унесу и радове који садрже у себи и једну и другу проблематику.

4. На крају, поставило се као питање по ком редоследу треба средити прикупљену грађу у Библиографији. То је учињено према абecedном реду презимена аутора, јер то омогућава да се прати њихов развој и укупни научни допринос овој материји. Редослед који би био извршен према времену објављивања појединих радова није прихваћен, иако би његова предност била у томе што даје бољи увид у хронолошки развој научне мисли.

мр Борђе Лазин